

Beetje mollige jongvolwassenen minst naar de huisarts met psychische klachten

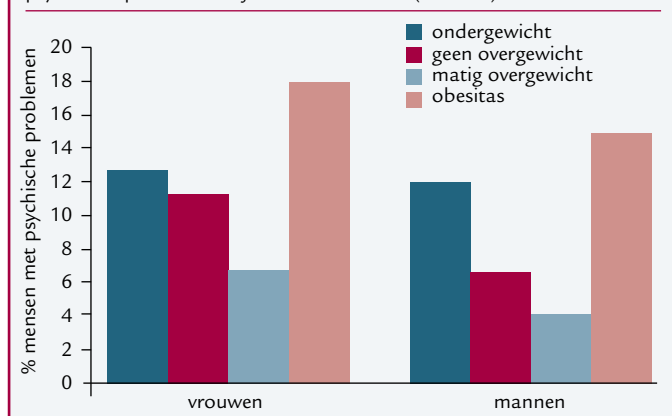
Liset van Dijk

Volwassenen tot 35 jaar die veel te dik zijn, gaan vaker naar de huisarts vanwege psychische problemen dan hun leeftijdsgenoten zonder overgewicht. Dit komt mede doordat zij een minder goede sociale achtergrond en meer somatische klachten hebben. Leeftijdsgenoten met matig overgewicht gaan het minst vaak naar de huisarts met psychische problemen.

Obesitas (Queteletindex (QI) $>30 \text{ kg/m}^2$) gaat gepaard met een verhoogde kans op somatische aandoeningen. Daarnaast is uit onderzoek gebleken dat (veel) te dikke mensen het sociaal ook minder makkelijk hebben. Het kost hen bijvoorbeeld meer moeite een partner of een baan te vinden: zaken die vooral in het leven van jonge volwassenen tot 35 jaar een belangrijke rol spelen. Zij gaan immers op zoek naar hun eerste baan, krijgen een relatie en vormen een gezin.

Jonge, veel te dikke volwassen mannen (QI $>30 \text{ kg/m}^2$) komen inderdaad vaker dan leeftijdsgenoten bij de huisarts met psychische problematiek zoals depressie, angst en slaapproblemen (figuur); vergeleken met mannen zonder overgewicht (QI 20-25 kg/m^2) tweemaal zo vaak. Daartussenin zitten de mannen met ondergewicht (QI $<20 \text{ kg/m}^2$). Bij vrouwen is hetzelfde patroon te zien, al zijn de verschillen daar kleiner. Overigens gaan zowel mannen als vrouwen met matig overgewicht (QI 25-30 kg/m^2) het minst vaak naar de huisarts vanwege psychische problematiek.

Figuur Percentage jonge volwassenen (18-35 jaar) dat in 2001 vanwege psychische problemen bij de huisarts kwam (n=2009)

Psychische problemen van jonge volwassenen hangen samen met andere kenmerken, zoals minder goede sociale en economische omstandigheden. En het zijn juist de jonge veel te dikke volwassenen die vaker lager opgeleid zijn, minder vaak een baan hebben of een opleiding volgen. Driekwart (74%) van hen werkt of

volgt een opleiding tegenover 87% van hun leeftijdsgenoten. Tien procent van de veel te zware jonge volwassenen heeft een hbo- of wetenschappelijke opleiding, tegenover 22% van alle andere jonge volwassenen. Het blijkt bovendien dat jonge veel te dikke volwassenen vaker een chronische aandoening hebben. De groep jonge volwassenen met matig overgewicht, de groep die het minst vaak de huisarts consulteert voor psychische problematiek, wijkt op deze kenmerken juist niet af van de rest.

Wanneer we rekening houden met al deze factoren, dan is het huisartsbezoek voor psychische problemen bij jonge veel te dikke volwassenen nog steeds relatief hoog (tabel). Dit verschil is echter net niet meer significant. Wel blijft staan dat jonge volwassenen met matig overgewicht het minst vaak naar de huisarts gaan met psychische problemen.

Tabel Huisartsbezoek van jonge volwassenen (18-35 jaar) vanwege psychische problematiek naar gewichtsklasse, n=2009)*

	Oddsratio [†] ongecorrigeerd voor andere kenmerken (95%-BI)	Oddsratio gecorrigeerd voor andere kenmerken (95%-BI) [‡]
Ondergewicht (QI <20)	1,48 (0,99-2,21)	1,14 0,75-1,74
Matig overgewicht (QI 25-30)	0,58 (0,36-0,92)	0,61 0,38-0,98
Obesitas (QI >30)	2,12 (1,27-3,55)	1,56 0,90-2,69

* Referentiegroep bestaat uit leeftijdsgenoten zonder overgewicht (QI 20-25).

† Een oddsratio >1 geeft aan dat volwassenen tot 35 jaar die aan dit kenmerk voldoen meer kans hebben op huisartsbezoek vanwege psychische problematiek dan mensen zonder overgewicht.

‡ Gecorrigeerd is voor geslacht, opleidingsniveau, werk/opleidingssituatie, het hebben van een partner en de aanwezigheid van een chronische somatische aandoening.

Conclusie

Jonge volwassenen met matig overgewicht lijken niet gebukt te gaan onder het teveel aan gewicht. Niet duidelijk is waarom juist zij minder vaak met psychische problemen bij de huisarts komen. Dat de zwaarste jonge volwassenen vaker op het spreekuur komen vanwege psychische problemen komt mede doordat zij in minder goede sociale omstandigheden verkeren, maar ook doordat zij vaker chronische somatische aandoeningen hebben.

De hier beschreven analyses zijn uitgevoerd op LINH-gegevens in het kader van de Tweede Nationale Studie naar ziekten en verrichtingen in de huisartspraktijk (www.nivel.nl/ns2). Gebruik werd gemaakt van de contactregistratie van de huisartsen en de patiëntenquête die is uitgevoerd onder 12.699 patiënten, onder wie 2009 volwassenen van 18-35 jaar. LINH is een project van WOK, NIVEL, LHV en NHG. In 2001 participeerden ruim 120 huisartsenpraktijken. Zie voor meer informatie over LINH en over de hier beschreven gegevens: www.linh.nl. Reacties naar info@linh.nl.